

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2005, z późn. zm.) zostały wprowadzone do systemu szkolnictwa wyższego i nauki dyplomy ukończenia studiów, dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne, zwane dalej łącznie „dyplomami”, w postaci elektronicznej. Zmiany te znajdują się aktualnie w okresie *vacatio legis*, które upłynie z dniem 31 grudnia 2025 r.

Analiza zmian wprowadzonych ww. ustawą w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PSWN”, doprowadziła do wniosku, że zostały one wprowadzone w sposób nieprawidłowy pod względem legislacyjnym (rozdzielenie materii przepisów między ustawę z dnia 16 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe [Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.] i ustawę PSWN było nieprecyzyjne i niekonsekwentne, a część przepisów dublowała się), co mogłoby prowadzić do znaczących wątpliwości interpretacyjnych, a nawet niemożności zastosowania poszczególnych rozwiązań legislacyjnych. Na etapie przygotowania do wdrożenia wprowadzonych rozwiązań uległa także modyfikacji koncepcja dotycząca zarówno sposobu wydawania dyplomów w postaci elektronicznej, jak również zasad dostępu do repozytorium dyplomów elektronicznych, zwanego dalej „repozytorium”.

Projektowana ustawa ma na celu kompleksowe uregulowanie wdrożenia w systemie szkolnictwa wyższego i nauki dyplomów w postaci elektronicznej oraz repozytorium. W związku z tym, że zmiany w systemie szkolnictwa wyższego i nauki dotyczące tej materii zostały wprowadzone ustawą z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw i mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., konieczne zmiany dotyczące przepisów ustawy PSWN oczekujących aktualnie na wejście w życie muszą być wprowadzone przed tą datą, zarówno do ustawy z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw, jak i do ustawy PSWN, do ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz do ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152, z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę stan przygotowania do wdrożenia systemu wydawania dyplomów w postaci elektronicznej po stronie Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego, który odpowiada za przygotowanie repozytorium, ale przede wszystkim po stronie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, które będą wydawały dyplomy w postaci elektronicznej, w projektowanej ustawie proponuje się przesunięcie o pół roku – na

dzień 30 czerwca 2026 r. – terminu uruchomienia repozytorium i odroczenie o rok, tj. do dnia 1 stycznia 2027 r. obowiązku wydawania dyplomów w postaci elektronicznej.

Projektowane przepisy uszczegółowiają i porządkują regulację w zakresie postaci elektronicznej dyplomów ukończenia studiów wraz z suplementami do dyplomów jako ich obowiązkowej i podstawowej postaci. Dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu będą wydawane nieodpłatnie w terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów przez studenta. Ponadto na wniosek studenta (co oznacza konieczność złożenia wniosku do dnia ukończenia studiów) uczelnia będzie zobowiązana do wydania w tym samym terminie odpisu tych dokumentów w jednym z języków obcych wymienionych w przepisie (język angielski, francuski, hiszpański, niemiecki i rosyjski – w przypadku dyplomu ukończenia studiów i język angielski – w przypadku suplementu do dyplomu). Przy tej okazji rezygnuje się – ze względu na duże koszty tłumaczeń ponoszone przez uczelnie przy niewielkim zainteresowaniu studentów taką możliwością – z wydawania odpisów dyplomów ukończenia studiów i suplementów do dyplomów w innym języku obcym, w którym było prowadzone kształcenie na studiach. Należy wyjaśnić, że w przypadku dokumentów w postaci elektronicznej odpis dyplomu ukończenia studiów albo suplementu do dyplomu będzie *de facto* kolejnym egzemplarzem (kolejną wersją) tego dokumentu, ale w języku obcym. Ponadto na podstawie projektowanych przepisów student będzie mógł wystąpić z wnioskiem o wydanie w postaci elektronicznej dodatkowego odpisu dyplomu ukończenia studiów w każdym z pozostałych języków obcych, w których nie został wydany odpis na podstawie wcześniejszego wniosku. Z kolei na wniosek absolwenta uczelnia będzie wydawała w postaci elektronicznej odpis dyplomu ukończenia studiów sporządzony w języku obcym innym niż język, w którym został mu już wydany odpis na podstawie wcześniejszego wniosku, lub odpis suplementu do dyplomu w języku angielskim, jeżeli nie został on wydany na podstawie wcześniejszego wniosku. Dokument taki wydany w postaci elektronicznej będzie przechowywany w repozytorium.

Dyplom ukończenia studiów i suplement do dyplomu w postaci papierowej będą sporządzane nieodpłatnie, wyłącznie na wniosek studenta, w terminie 30 dni od dnia wydania dyplomu w postaci elektronicznej. Należy podkreślić, że o sporządzenie tych dokumentów w postaci papierowej będzie mógł wystąpić wyłącznie student (wniosek będzie musiał zostać złożony do dnia ukończenia studiów), co oznacza, że jako absolwent już nie będzie uprawniony do ubiegania się o sporządzenie dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu w postaci papierowej. Ważne przy tym jest, że data wydania na dyplomie ukończenia studiów

w postaci papierowej będzie musiała być taka sama jak data wydania na dyplomie w postaci elektronicznej, gdyż będzie to ten sam dokument, chociaż w dwóch różnych postaciach. Sporządzenie dyplomu ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich odpisów w postaci papierowej będzie możliwe wyłącznie po wydaniu tych dokumentów w postaci elektronicznej.

W projektowanej ustawie zagwarantowano też studentom, którzy uprzednio złożyli wniosek o sporządzenie dyplomu ukończenia studiów lub suplementu do dyplomu w postaci papierowej, i absolwentom posiadającym dyplom sporządzony w postaci papierowej, prawo do wnioskowania o dodatkowy odpis dyplomu ukończenia studiów lub suplementu do dyplomu (w postaci papierowej w języku polskim lub w języku obcym), przy czym w przypadku absolwentów wprowadza się ograniczenie czasowe na złożenie ww. wniosku. Proponuje się, aby termin na złożenie takiego wniosku wynosił 10 lat od dnia ukończenia studiów. Zmiana ta jest dokonywana w związku z postulatami uczelni wskazujących na problemy związane ze sporządzaniem dodatkowych odpisów dyplomu na odpowiednim druku, który po wielu latach od ukończenia studiów ulega wyczerpaniu. W ocenie uczelni autentyczność takich dokumentów może budzić wątpliwości u odbiorców ze względu na możliwe rozbieżności między oryginałem dyplomu ukończenia studiów a jego odpisem, np. w zakresie nazwy uczelni (po jej zmianie), czy braku jednostki organizacyjnej uczelni (która widnieje na oryginale dyplomu). Należy podkreślić, że powyższe ograniczenie czasowe możliwości ubiegania się o odpis dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu nie zamyka drogi do ubiegania się przez absolwenta do wydania duplikatu tych dokumentów w przypadku utraty oryginałów. Wydanie duplikatu dyplomu ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu (o ile był sporządzony dokument w postaci papierowej) pozostaje obowiązkiem uczelni, niezależnie od upływu czasu od ukończenia studiów.

W wyniku dostrzeżenia problemu z wydawaniem i dostępnością dyplomów wspólnych w postaci elektronicznej w przypadku prowadzenia studiów wspólnych z podmiotem zagranicznym proponuje się doprecyzowanie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw obejmującego zmianę art. 60 ust. 4 ustawy PSWN przez wskazanie, że jeżeli w umowie o prowadzenie studiów wspólnych określono, że dyplom wspólny jest podpisywany także przez osobę upoważnioną w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, dyplom ten wydaje się wyłącznie w postaci papierowej. Do wydania tego dyplomu nie będzie potrzebny wniosek studenta.

Powyżej opisane zmiany zostaną wprowadzone przez nowelizację ustawy z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw w części dotyczącej zmian wprowadzanych w ustawie PSWN (art. 12). Projekt w zakresie dyplomów ukończenia studiów i suplementów do dyplomów przewiduje także zmiany wprowadzane bezpośrednio w ustawie PSWN – w art. 77 ust. 3 przez doprecyzowanie, że senat uczelni będzie zatwierdzał wzór dyplomu ukończenia studiów w postaci papierowej, a także w art. 79 ust. 2 pkt 4 dotyczącym odpłatności za wydanie przez uczelnię odpisu dyplomu ukończenia studiów w języku obcym lub odpisu suplementu do dyplomu w języku angielskim w przypadkach, o których mowa w art. 77 ust. 2a, 2b i 2d, z zastrzeżeniem art. 77 ust. 2a zdanie drugie (jeden odpis w postaci elektronicznej na wniosek studenta jest wydawany nieodpłatnie), gdzie zmiana ma charakter dostosowujący brzmienie tego przepisu do wcześniej opisanych zmian.

Zmiany przepisów dotyczą także uszczegółowienia i uporządkowania regulacji w zakresie podstawowej postaci dla dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, którą będzie postać elektroniczna. Dyplom doktorski i dyplom habilitacyjny będą mogły być sporządzone także w postaci papierowej na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora albo stopnia naukowego doktora habilitowanego albo stopnia doktora w zakresie sztuki albo stopnia doktora habilitowanego w zakresie sztuki, zwanych dalej łącznie „stopniem”, albo osoby, której nadano stopień. Wniosek taki będzie można złożyć w terminie 5 lat od dnia nadania stopnia.

Istotną zmianą jest wprowadzenie terminu na wydanie dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego w postaci elektronicznej. Termin ten będzie wynosił 30 dni od dnia nadania stopnia. Wprowadzenie tej regulacji jest wypełnieniem luki prawnej, która powoduje w wielu przypadkach zbyt długi czas oczekiwania na wydanie dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Wprowadzony termin zobowiązujący podmiot do wydania dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego dotyczy wyłącznie postaci elektronicznej tych dokumentów, gdyż – jak wspomniano powyżej – o sporządzenie dyplomu w postaci papierowej będzie można wnioskować w terminie 5 lat od dnia uzyskania stopnia. Komplementarnie wobec tej zmiany wprowadzono zmiany w art. 431 ustawy PSWN dotyczące nałożenia administracyjnych kar pieniężnych na uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki za niewydanie w terminie dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego w postaci elektronicznej.

Na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie stopnia albo osoby, której nadano stopień, będzie wydawany również odpis dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego, w postaci elektronicznej, w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim lub łacinie. Można będzie wnioskować o wydanie odpisu w każdym z tych języków. Analogicznie do zmian w przypadku dyplomów ukończenia studiów, w przypadku dokumentów w postaci elektronicznej odpis dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego będzie kolejnym egzemplarzem tego dokumentu w języku obcym.

W przypadku stopnia doktora, który zostanie nadany wspólnie przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, podmioty te będą wydawały wspólny dyplom doktorski w postaci elektronicznej albo jeden z podmiotów wyda ten dyplom w postaci elektronicznej. W przypadku stopnia doktora nadanego przez podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki po przeprowadzeniu postępowania z udziałem podmiotu zagranicznego obowiązek wydania dyplomu doktorskiego w postaci elektronicznej będzie dotyczył w sposób oczywisty wyłącznie podmiotów krajowych. Osoba, której nadano stopień doktora, będzie mogła otrzymać w tym przypadku wspólny dyplom doktorski w postaci papierowej albo podmiot zagraniczny wyda dyplom w postaci papierowej, a podmiot albo podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki wydadzą dyplom doktorski w postaci elektronicznej.

Dyplom doktorski albo dyplom habilitacyjny będzie mógł zostać sporządzony nieodpłatnie w postaci papierowej na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie danego stopnia albo osoby, której dany stopień nadano. Sporządzenie odpowiedniego dokumentu oraz jego odpisów w postaci papierowej będzie możliwe wyłącznie po wydaniu tych dokumentów w postaci elektronicznej. Przepisy te nie będą miały jednak zastosowania w sytuacji, gdy podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki wraz z podmiotem zagranicznym – na podstawie zawartej umowy – wydadzą dyplom wspólny wyłącznie w postaci papierowej.

Projektowane przepisy wprowadzają także możliwość złożenia przez osobę, której nadano stopień, przed upływem 10 lat od dnia jego nadania, wniosku o wydanie przez podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki odpisu dyplomu doktorskiego albo dyplomu habilitacyjnego, w języku polskim lub w języku obcym w postaci papierowej.

Dyplomy w postaci elektronicznej będą zamieszczane przez wydające je podmioty w repozytorium będącym częścią Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, zwanego dalej „systemem POL-on”. Projektowana ustawa porządkuje i precyzuje ramy prawne funkcjonowania repozytorium, określa rodzaj i zakres

danych przetwarzanych w repozytorium, sposób ich udostępniania, a także zasady dostępu do tych danych przez uprawnione podmioty. Repozytorium zostanie utworzone jako baza danych systemu POL-on i udostępni podmiotom systemu nauki i szkolnictwa wyższego narzędzia do wprowadzania oraz rejestrowania wskazanych w ustawie PSWN dokumentów w postaci elektronicznej. Zgodnie z projektowanymi przepisami dokument taki zostanie uznany za wydany z chwilą jego zarejestrowania w repozytorium, kiedy to zostanie opatrzony kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną ze znacznikiem czasu. Rozwiązanie to pozwoli na ustalenie w sposób niebudzący wątpliwości daty wydania dokumentu. Zagwarantuje również autentyczność i spójność każdego zarejestrowanego dokumentu. W repozytorium będą gromadzone zarejestrowane dyplomy oraz dane identyfikujące ich posiadaczy (absolwentów studiów i osoby, które uzyskały stopnie) pozwalające na odnalezienie przez każdą osobę lub podmiot, które mają w tym interes prawny, informacji o dokumentach wydanych dla określonej osoby.

W projekcie przewidziano, które podmioty i w jakim zakresie będą miały dostęp do danych zgromadzonych w repozytorium, z uwzględnieniem zasad ochrony danych osobowych. Na zasadach analogicznych do obowiązujących w przypadku innych baz danych należących do systemu POL-on dostęp do repozytorium będzie przysługiwał w szczególności ministrom nadzorującym uczelnie i instytuty badawcze, aby umożliwić im wykonywanie tego nadzoru. Dostęp będzie przysługiwał również rektorom, rektorom uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, dyrektorom instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorom instytutów badawczych, dyrektorom międzynarodowych instytutów utworzonych na podstawie odrębnej ustawy i działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dyrektorowi Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, zwanego dalej „CMKP” – w zakresie dokumentów wydawanych przez dany podmiot. W celu opatrywania dyplomów i suplementów do dyplomów oraz odpisów tych dokumentów w językach obcych, wydanych w postaci elektronicznej, elektroniczną pieczęcią *apostille* i elektronicznego uwierzytelniania tych dokumentów wydanych przez uczelnie i CMKP proponuje się przyznać dostęp do repozytorium Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Z kolei w celu elektronicznego uwierzytelniania dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych oraz ich odpisów w językach obcych dostęp do repozytorium otrzymają Prezes Polskiej Akademii Nauk (w przypadku dyplomów wydawanych przez instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk i międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie ustawy działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) i ministrowie nadzorujący instytuty badawcze (w przypadku

dyplomów wydawanych przez te instytucje). Natomiast powiatowe urzędy pracy otrzymają dostęp do repozytorium w celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), tj. rejestrowania bezrobotnych i poszukujących pracy. Dane dotyczące dyplomów będą pozyskiwane przez powiatowe urzędy pracy za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, po udostępnieniu przez absolwenta albo osobę, której nadano stopień, informacji dotyczących wydanego dyplomu, umożliwiających uzyskanie dostępu do repozytorium.

Proponowane przepisy zapewnią posiadaczowi dyplomu możliwość pobrania tego dokumentu w postaci elektronicznej. Rozwiązanie to wyeliminuje uciążliwy i czasochłonny proces wydawania dokumentów papierowych. Projektowane rozwiązania wprowadzają mechanizmy umożliwiające szybką i wiarygodną weryfikację autentyczności dokumentów, bez konieczności bezpośredniego kontaktu z podmiotem wydającym. Podmiot lub osoba (uczelnia, potencjalny pracodawca, samorząd zawodowy itp.), którym posiadacz dyplomu udostępni dane umożliwiające dostęp do informacji o tym dyplomie (lub okaże dyplom w postaci elektronicznej), będą mogli za pomocą repozytorium jednoznacznie potwierdzić, że dyplom danej osoby został wydany i zdeponowany w repozytorium. Rozwiązanie to pozwoli na wyeliminowanie z obrotu fałszywych dyplomów i zabezpieczy dobre imię podmiotów je wydających. W projekcie przewidziano także możliwość integracji repozytorium z aplikacją mObywatel, co umożliwi dostęp do dyplomów z poziomu urządzenia mobilnego.

W art. 3 projektowanej ustawy przewidziano zmiany w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w zakresie usunięcia przepisów dotyczących Portalu Edukacji i Nauki. Wobec braku realnych perspektyw na wdrożenie portalu w przewidywalnej przyszłości, zasadnym jest odstępnie od koncepcji jego tworzenia i integracji z systemem POL-on. Równocześnie proponuje się uchylenie art. 358b ustawy PSWiN, a tym samym rezygnację z wydawania elektronicznych poświadczeń dyplomów. Absolwent i osoba, której został nadany stopień, będą mogli pobrać odpowiedni dyplom wprost z repozytorium po ich uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, z późn. zm.). Zmiany wynikowe w tym zakresie obejmą również uchylenie art. 60aa i art. 62 ust. 1a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej.

W projektowanej ustawie proponuje się także rozwiązanie zagadnienia zapewnienia pełnego i kompleksowego dostępu do systemu POL-on i korzystania z jego zasobów przez CMKP. Ustawą z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1897), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., wprowadzono liczne zmiany w ustawie PSWN będące konsekwencją włączenia CMKP do katalogu podmiotów tworzących system szkolnictwa wyższego i nauki. Jednocześnie w ww. ustawie zmieniającej niekonsekwentnie wprowadzono zmiany w ustawie PSWN w zakresie dotyczącym obowiązków CMKP związanych z zamieszczaniem określonych informacji w systemie POL-on i dostępem do tego systemu. Zmiany w tym zakresie nie objęły wszystkich przepisów, w których było to niezbędne z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania CMKP w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Wypełnieniu tej luki prawnej służą zmiany zaproponowane w art. 4 pkt 3–7, pkt 8 lit. b, pkt 9 i 12 projektowanej ustawy.

Przy okazji ww. zmian dotyczących systemu POL-on, na wniosek Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego, w bazie osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 3 i 4, art. 163 ust. 4 oraz art. 180 ust. 1 i 1a ustawy PSWN, proponuje się dodanie informacji o stopniu lub tytule profesora, którym posługuje się osoba upoważniona, oraz o zakresie upoważnienia (zmiana w art. 4 pkt 8 lit. a). Obecnie w bazie są gromadzone odwzorowania cyfrowe pieczęci i parafy, które zawierają informacje o stopniu lub tytule profesora. W tej postaci (skanu) nie nadają się one jednak do ponownego użycia i cyfrowego przetwarzania na potrzeby wydawania dyplomów w postaci elektronicznej. Określenie w bazie osób upoważnionych do podpisywania dokumentów zakresu upoważnienia oraz ograniczenie zbioru dokumentów, na których będzie możliwe złożenie podpisu przez upoważnioną osobę, np. do dziedziny nauki (sztuki), dyscypliny naukowej (artystycznej) lub wydziału albo innej jednostki organizacyjnej podmiotu umożliwi precyzyjne przypisanie odpowiedzialności za wydanie danego dokumentu. Informacje o zakresie udzielonego upoważnienia zostaną uszczegółowione w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 353 ustawy PSWN (zmiana w art. 4 pkt 10).

W projektowanych przepisach przejściowych, w związku z wprowadzeniem maksymalnego okresu 10 lat od dnia ukończenia studiów, w jakim absolwent może złożyć wniosek o wydanie w postaci papierowej odpisu dyplomu ukończenia studiów lub suplementu do dyplomu, zaistniała konieczność uregulowania sytuacji absolwentów posiadających w dniu

wejścia w życie projektowanego ograniczenia, tj. w dniu 1 stycznia 2027 r., wyłącznie dyplomy ukończenia studiów i suplementy do dyplomów w postaci papierowej. Osoby te dotychczas mogły ubiegać się o dodatkowe odpisy tych dokumentów bez ograniczeń w czasie. Mając na uwadze zachowanie możliwości ubiegania się o wydanie tych dokumentów przez osoby uprawnione, w art. 5 projektowanej ustawy proponuje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą wnioski o wydanie dodatkowego odpisu dyplomu ukończenia studiów lub odpisu suplementu do dyplomu, w języku polskim lub w języku obcym, złożone przez ww. osoby i nierozpatrzone przed dniem 1 stycznia 2027 r., będą przez uczelnie rozpatrywane na zasadach dotychczasowych. Natomiast dodatkowy odpis dyplomu ukończenia studiów lub odpis suplementu do dyplomu, w języku polskim lub w języku obcym, uczelnia będzie wydawała osobom posiadającym dyplom ukończenia studiów lub suplement do dyplomu wydane w postaci papierowej do dnia 31 grudnia 2026 r., jeżeli wniosek o ich wydanie zostanie złożony w terminie:

- do dnia 31 grudnia 2028 r. – w przypadku gdy od dnia ukończenia studiów upłynęło więcej niż 10 lat albo
- 2 lat od dnia, w którym upłynie 10 lat od ukończenia studiów – w przypadku osób, które ukończyły studia w okresie krótszym niż 10 lat przed wejściem w życie proponowanej zmiany.

Biorąc pod uwagę, że obowiązek wydawania dyplomów ukończenia studiów w postaci elektronicznej wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., w art. 7 projektowanej ustawy proponuje się, aby dla absolwentów, którzy ukończą studia w okresie od dnia 30 czerwca 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r., uczelnia, która uzna, że jest już technicznie i organizacyjnie przygotowana na wdrożenie nowego systemu, mogła wydawać dyplomy ukończenia studiów i ich odpisy w języku obcym oraz suplementy do dyplomów i ich odpisy w języku angielskim, w postaci elektronicznej, niezależnie od wydawanych nadal w tym okresie obligatoryjnie dokumentów w postaci papierowej. W przypadku gdy uczelnia zdecyduje o wydawaniu tych dokumentów także w postaci elektronicznej, będzie musiała zrobić to nieodpłatnie w terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów. W przypadku uczelni, które nie zdecydują się na wydawanie dyplomów ukończenia studiów w postaci elektronicznej w okresie przejściowym, obowiązek ten pojawi się w odniesieniu do dyplomów ukończenia studiów wydawanych dla wszystkich osób, które ukończą je od dnia 1 stycznia 2027 r. Natomiast osobom, które ukończą studia do dnia 31 grudnia 2026 r., dyplomy będą wydawane na zasadach dotychczasowych, tj. wyłącznie w postaci papierowej. Analogiczne rozwiązania przewidziano w art. 8 dla

podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki nadających stopnie w odniesieniu do dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych.

Powyższe zmiany są konieczne, aby przepisy w pełni odpowiadały na zidentyfikowane potrzeby i problemy związane z wydawaniem dyplomów w postaci elektronicznej, a jednocześnie były możliwe do zastosowania od strony technicznej. Uwzględniają one wyniki analiz potrzeb poszczególnych grup interesariuszy, których zmiany dotyczą, oraz możliwości techniczne implementacji wprowadzanych rozwiązań w założonym terminie tj. do dnia 30 czerwca 2026 r.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie w dniu 31 grudnia 2025 r., zastępując tym samym oczekujące aktualnie na wejście w życie przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw. Natomiast przepisy dotyczące usunięcia z ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej i ustawy PSWN regulacji dotyczących Portalu Edukacji i Nauki oraz przepisy dotyczące dostępu CMKP do systemu POL-on i wprowadzania przez nie danych do tego systemu powinny wejść w życie niezwłocznie, tj. z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Z kolei przepisy art. 5 i art. 6 dotyczące wydawania w postaci papierowej dodatkowego odpisu dyplomu ukończenia studiów lub odpisu suplementu do dyplomu oraz odpisu dyplomu doktorskiego i odpisu dyplomu habilitacyjnego po dniu 1 stycznia 2027 r. wejdą w życie z tym dniem.

Projektowana ustawa nie dotyczy praw i obowiązków majątkowych przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a także nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.